

אתגרי התעשייה הישראלית

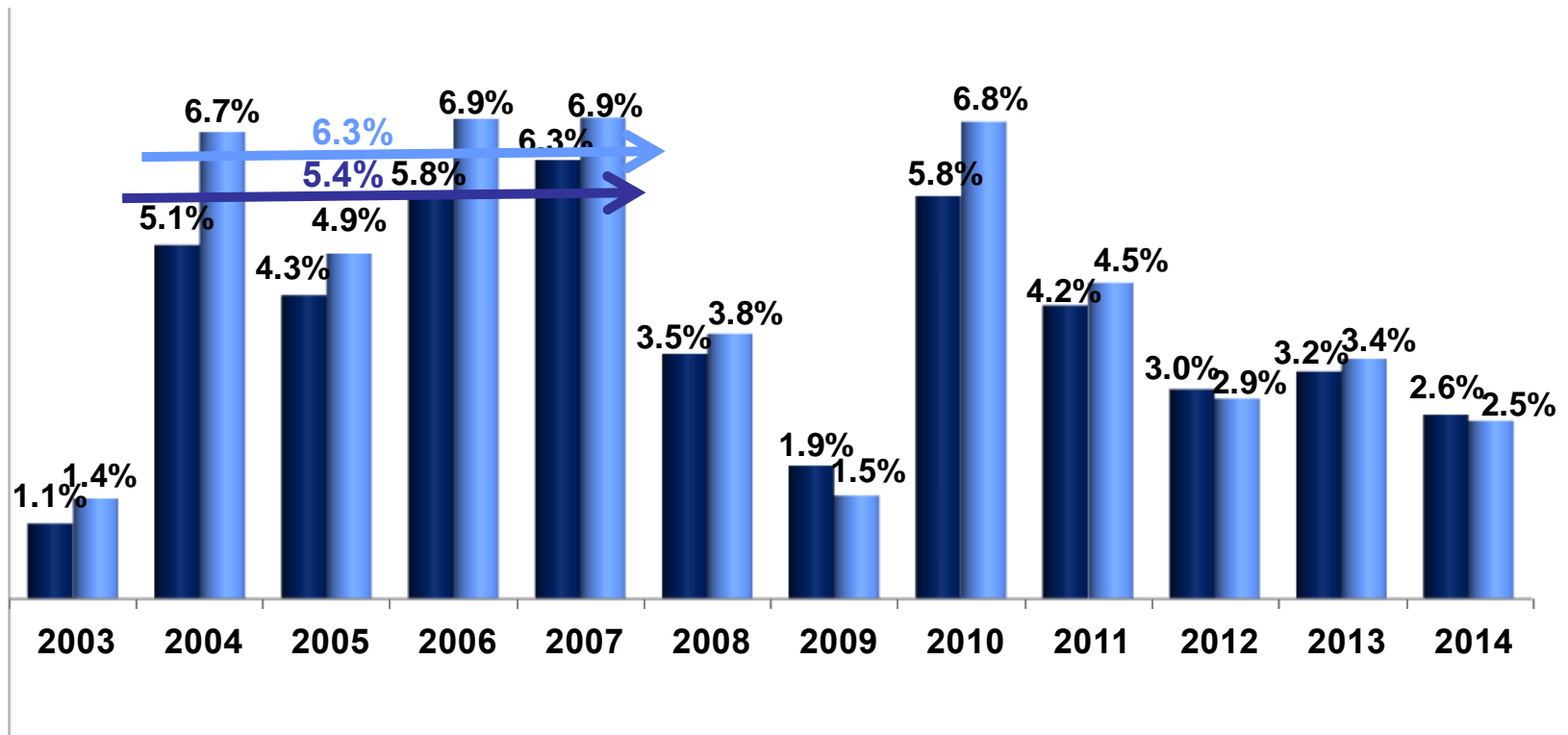
תדרוך כתבים

14 ינואר 2015

האטה בפעילות המשק הישראלי

שיעורי שינוי ריאליים כל שנה לעומת קודמתה, נתונים מקוריים

■ תוצר מקומי גולמי ■ תוצר מקומי של הסקטור העסקי

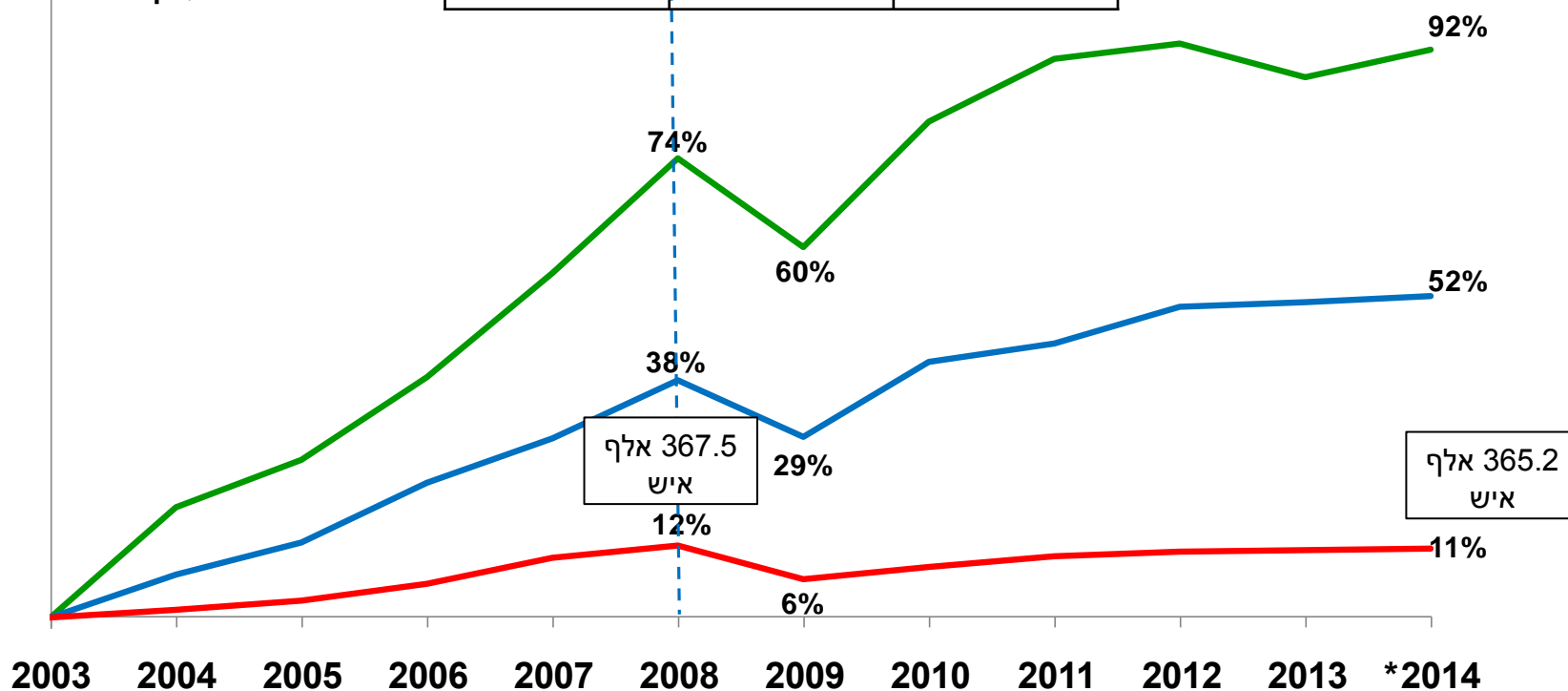

האטה בקצב צמיחת התעשייה מאז המשבר הגלובלי

שיעורי שינוי ריאליים מצטברים מאז 2003

שיעורי שינוי שנתיים ממוצעים		
2004-2008	2009-2014*	
11.8%	1.6%	יצוא תעשייתי
6.7%	1.6%	תוצר תעשייתי
2.2%	-0.1%	מועסקים

— יצוא תעשייתי
— תוצר תעשייתי
— מועסקים

* אומדן 2014

מקור: עיבודי האגף למחקר כלכלי לנתוני למ"ס.

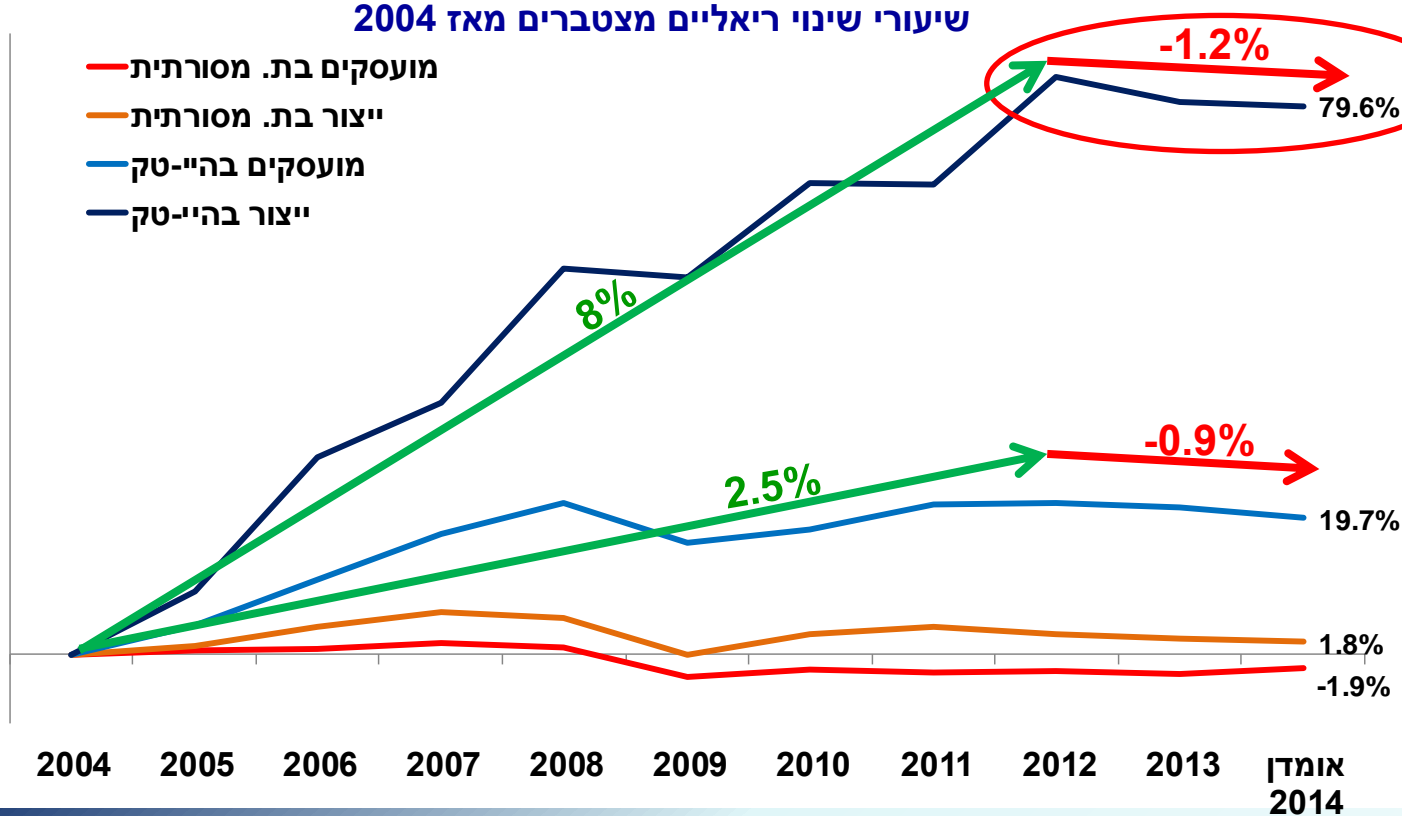

קטר ההיי-טק שהוביל את צמיחת התעשייה - נבלם

שיעורי שינוי שנתיים ממוצעים			
תעשייה מסורתית		תעשיית ההיי - טק	
ייצור	מועסקים	ייצור	מועסקים
0.2%	-0.2%	6.0%	1.8%

שיעורי שינוי ריאליים מצטברים מאז 2004

מאז משבר 2008/9 - היצוא התעשייתי בזיגזג

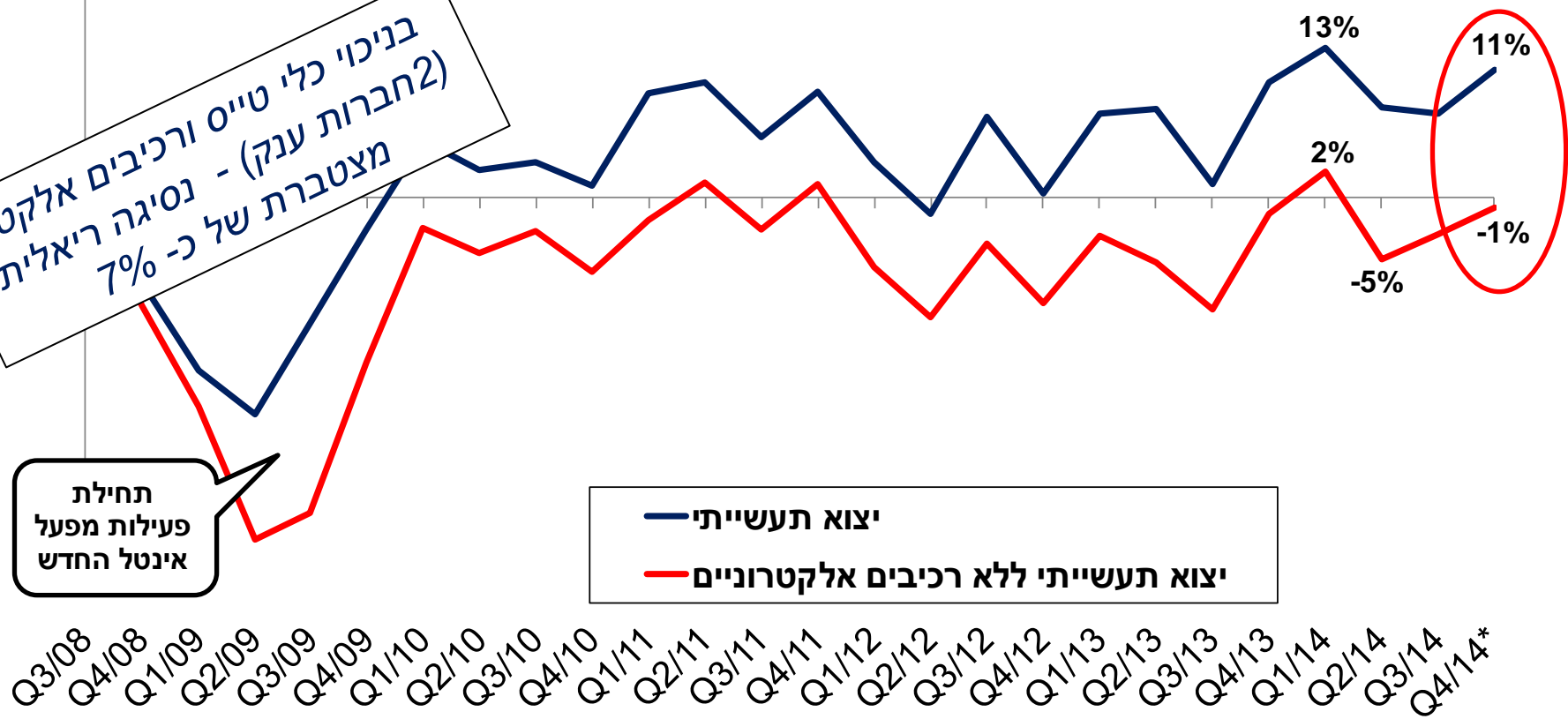
שיעורי שינוי ריאליים מצטברים מאז Q3/08, מנוכה עונתיות

בניכוי כלי טייס ורכיבים אלקטי (2חברות ענק) - נסיגה ריאלית מצטברת של כ- 7%

תחילת פעילות מפעל אינטל החדש

יצוא תעשייתי
יצוא תעשייתי ללא רכיבים אלקטרוניים

* לפי אומדן מחירי היצוא לתקופה זו. תעשייה כולל כרייה וחציבה.

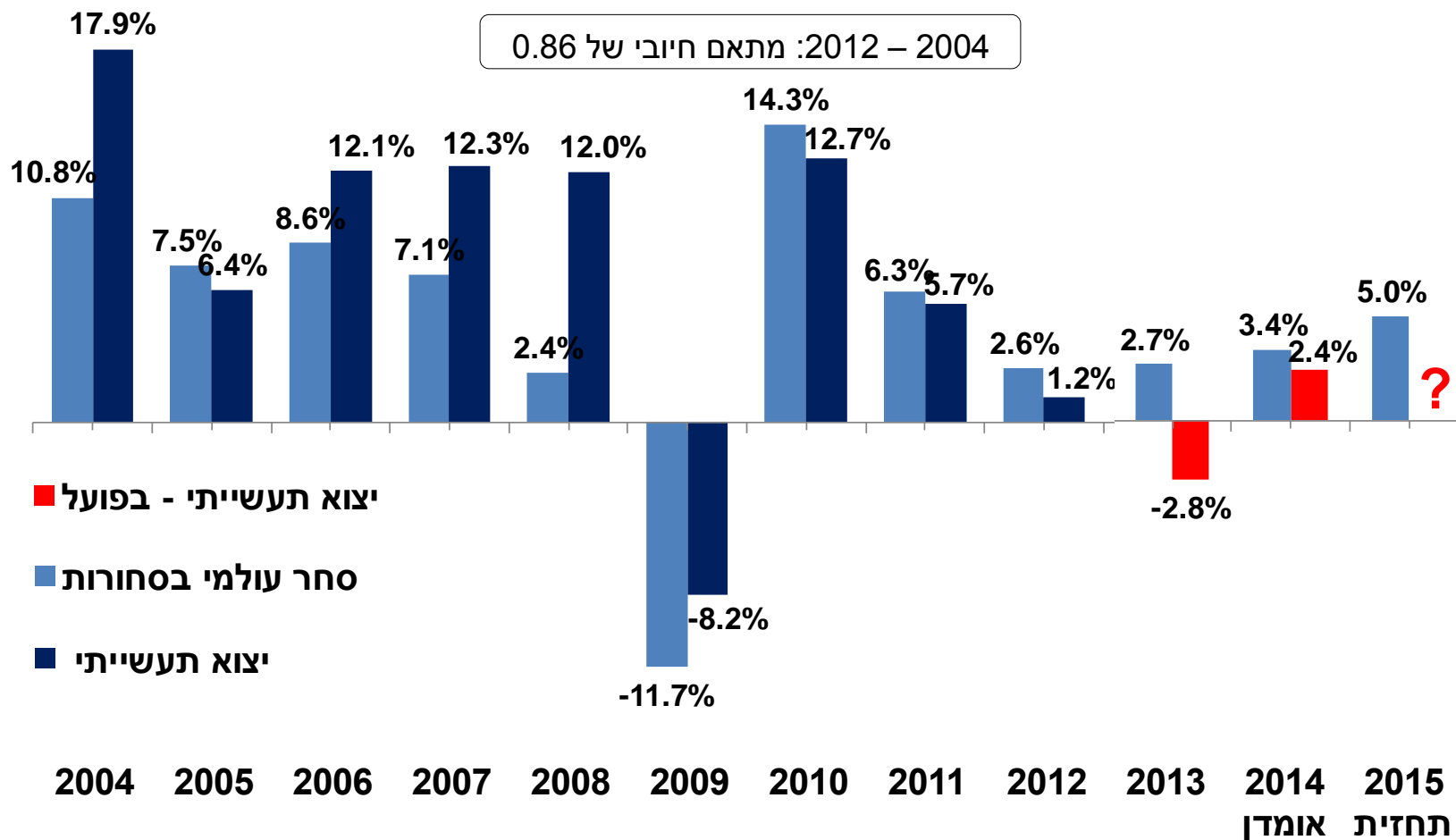
מקור: עיבודי האגף למחקר כלכלי לנתוני סחר חוץ - למ"ס

צפויה האצה נוספת בסחר העולמי ב- 2015 האם נצליח למצות את הפוטנציאל?

שיעורי שינוי ריאליים שנתיים

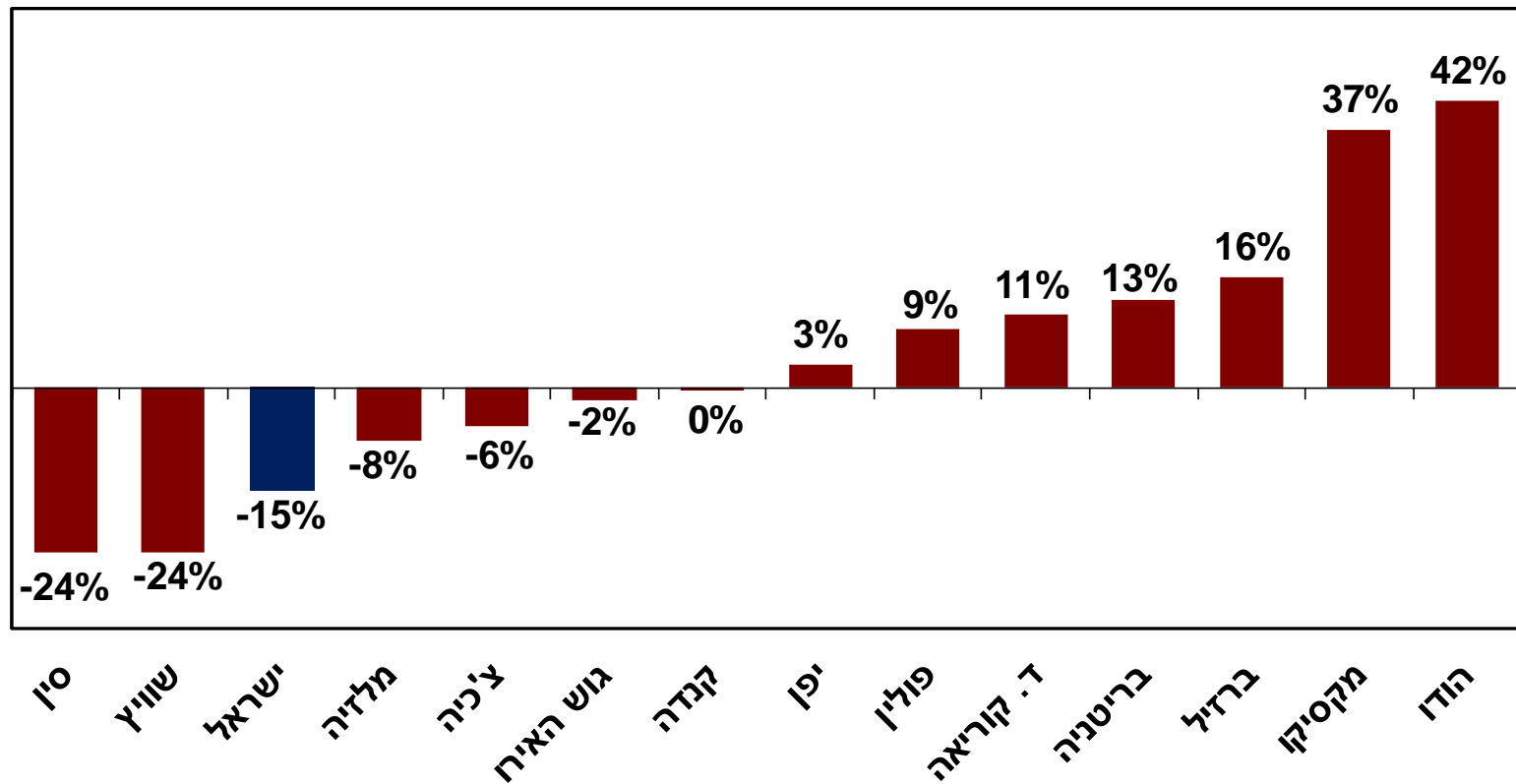
2012 – 2004: מתאם חיובי של 0.86

הגורמים לשחיקה בכושר התחרות

למרות מגמת הפיחות השקל עדיין מהמטבעות החזקים בעולם

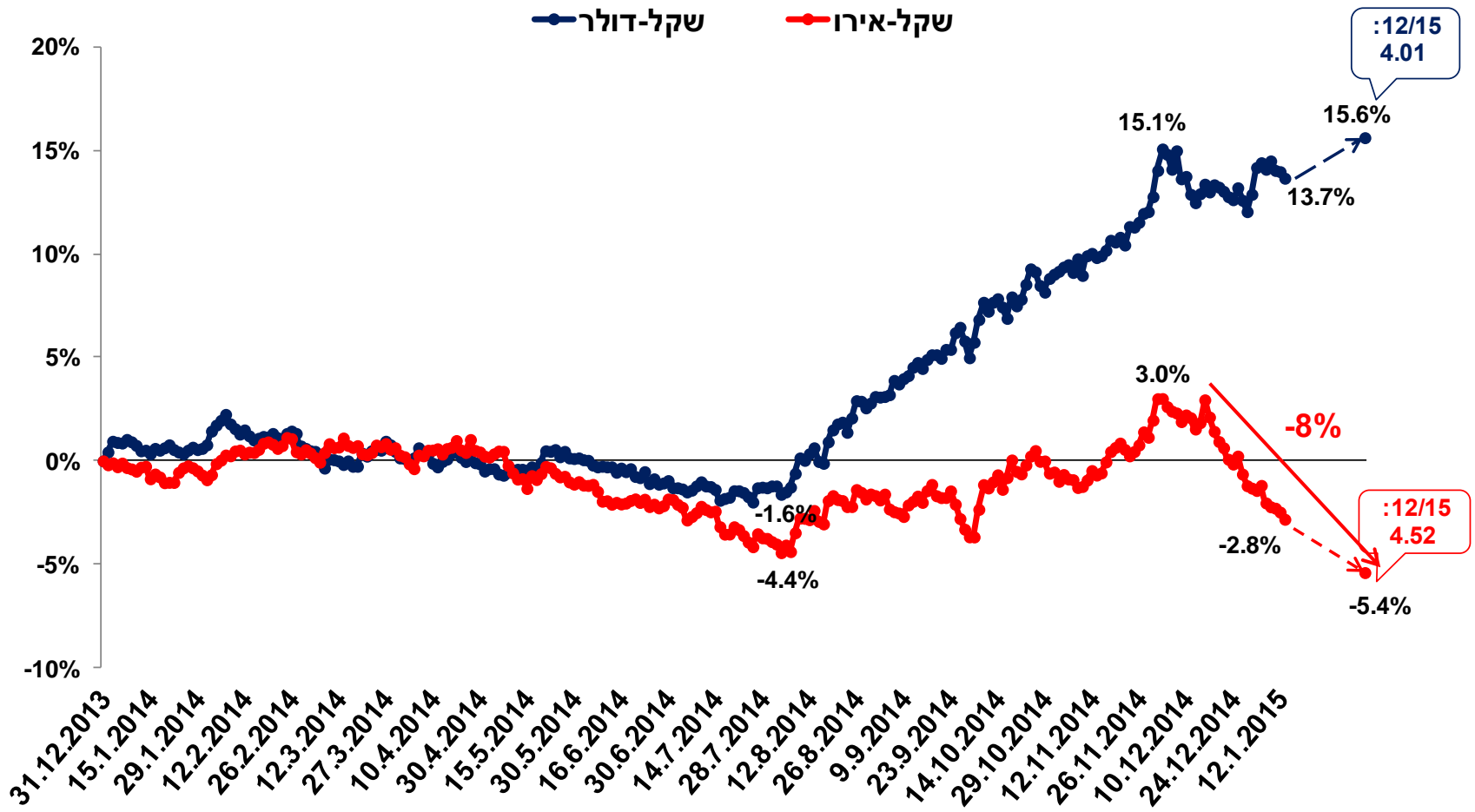
השינוי בשער החליפין המקומי מול הדולר
ממוצע דצמבר 2014 (3.93\$ ל-₪) לעומת ממוצע ינואר 2006 (4.62\$ ל-₪)

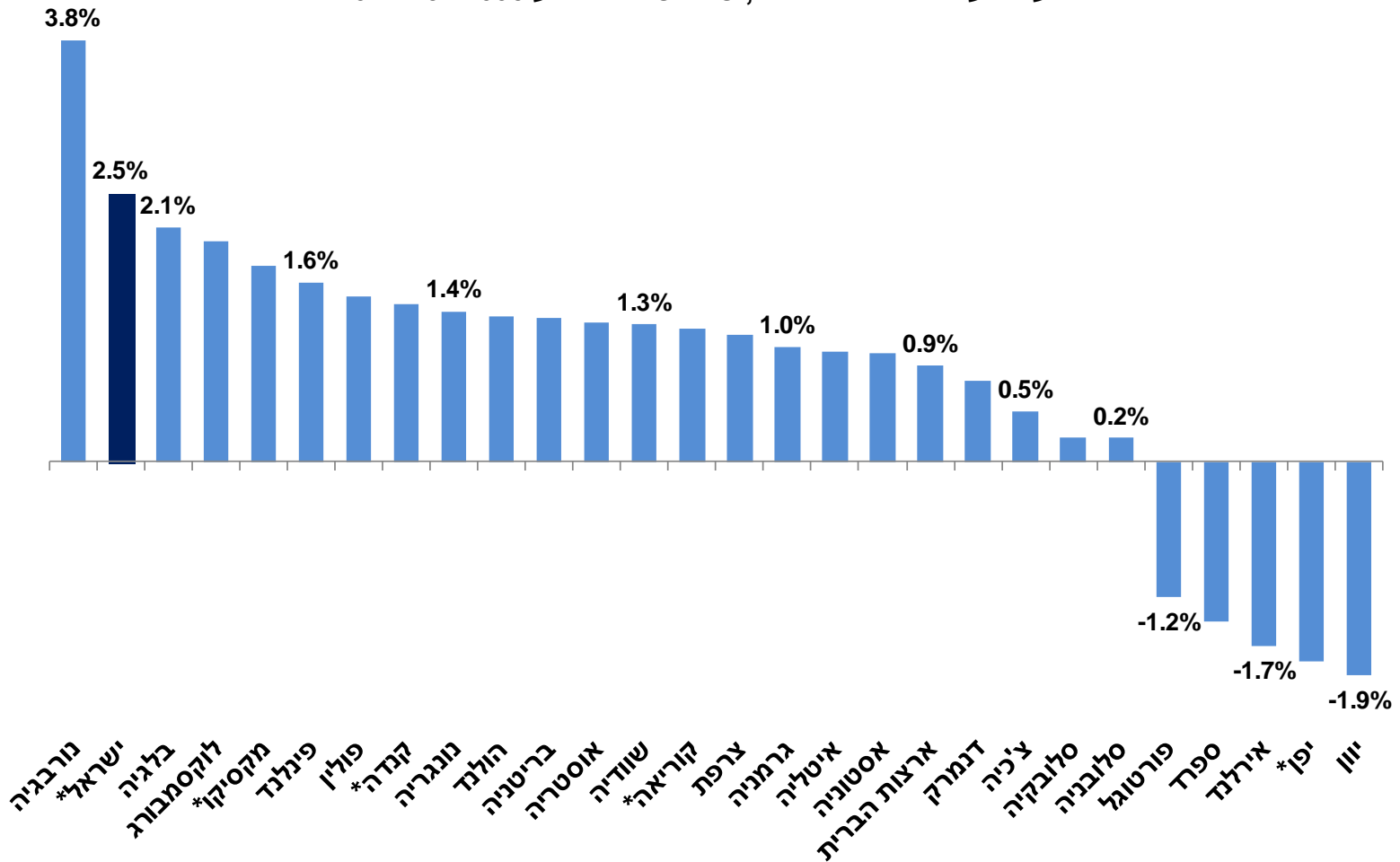
צפי להמשך התחזקות שקל מול היורו

שיעורי שינוי מצטברים לעומת 31.12.2013

התייקרות עלות העבודה ליחידת תוצר בישראל מהחדות בעולם המפותח

עלות עבודה ליחידת תוצר, שינוי שנתי ממוצע 2009 - 2012/13

* שינוי שנתי ממוצע 2009 - 2012

מקור: עיבודי האגף למחקר כלכלי לנתוני OECD.

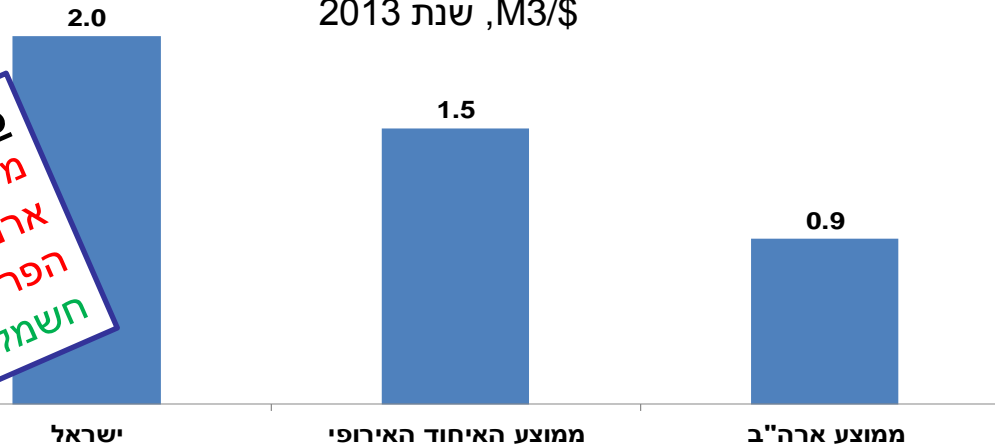

המזרח והתעשייה
משרד המסחר והתעשייה
ישראל

יוקר המחיה של התעשייה הישראלית

תעריפי המים לתעשייה – יקרים

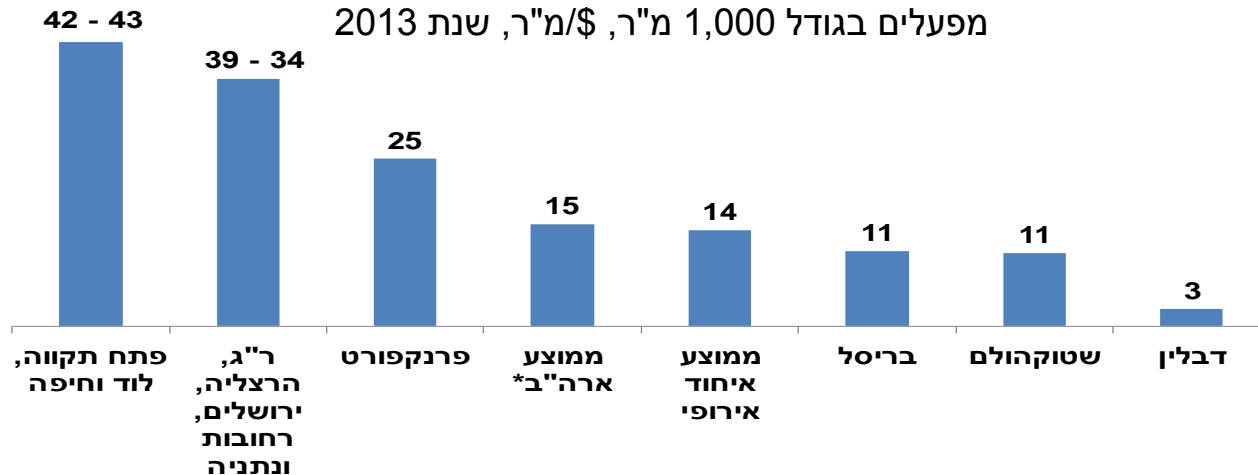
2013, M3/\$

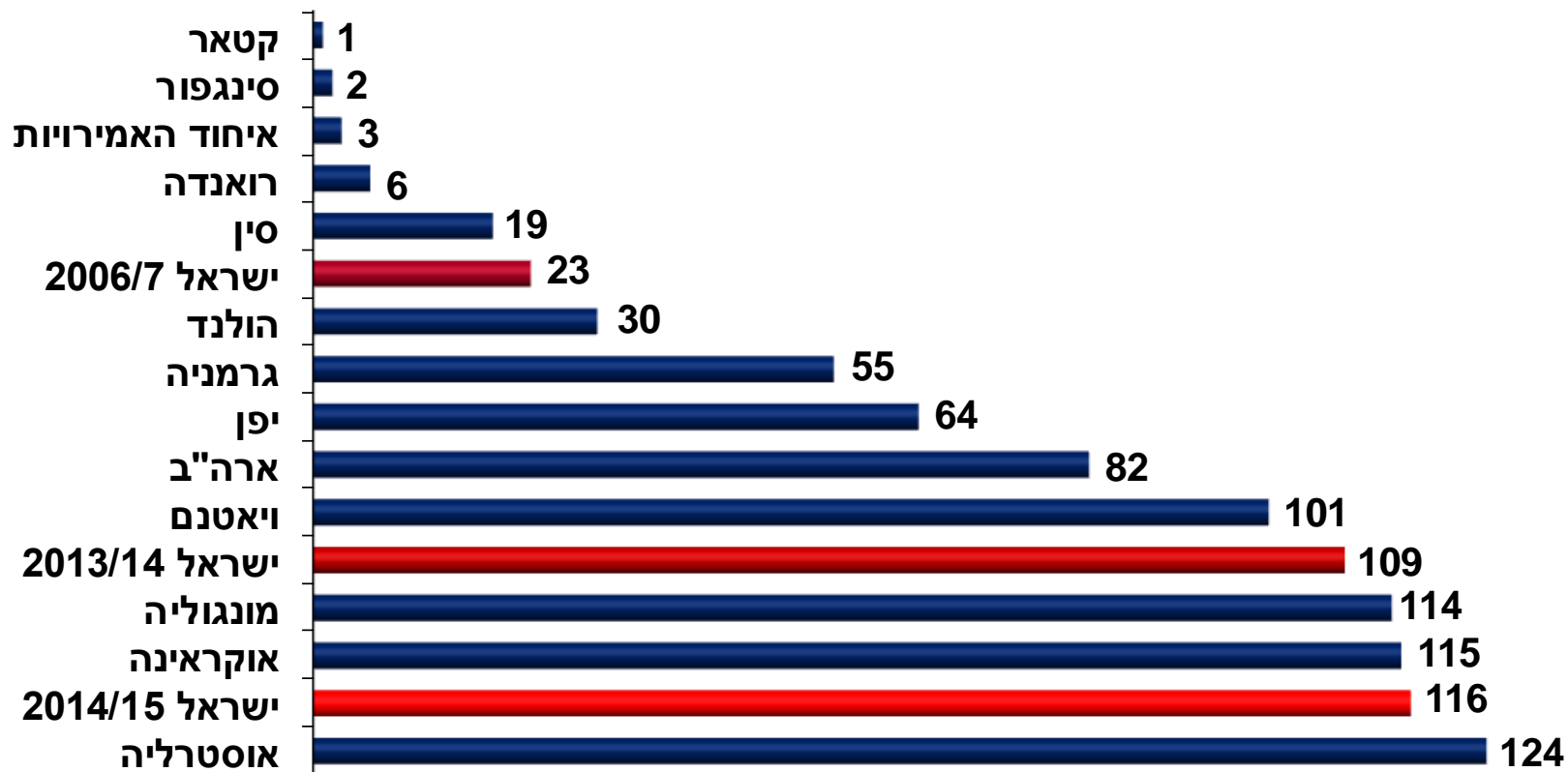
2013-2015 נמשכו ההתייקרויות:
 מים לתעשייה – 34%
 ארנונה – 6.5%
 הפרשות לביטוח לאומי – 1.35%
 חשמל לתעשייה – 8%

תעריפי הארנונה לתעשייה – יקרים

מפעלים בגודל 1,000 מ"ר, \$/מ"ר, שנת 2013

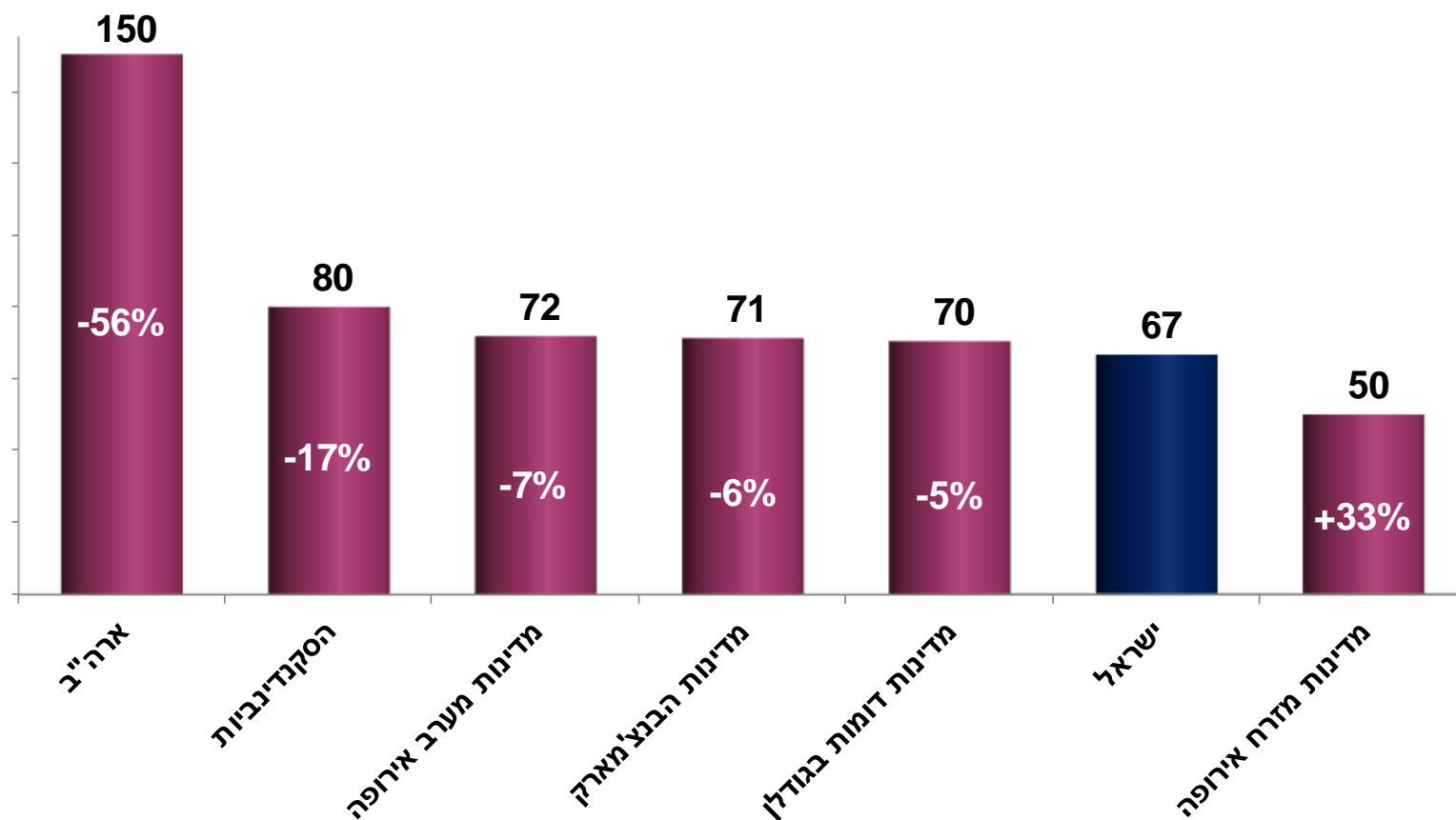
נטל גבוה של הרגולציה הממשלתית 2014 - 2015

פער הפריון בתעשייה הישראלית

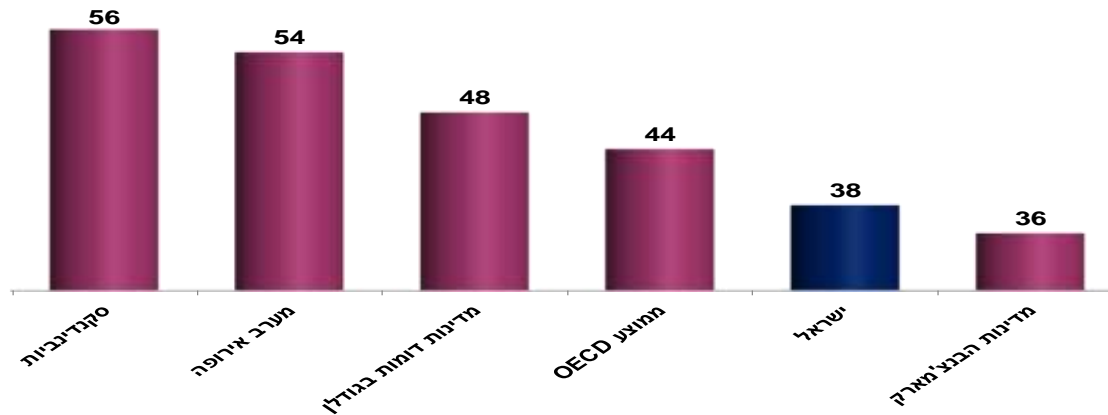
ערך מוסף למועסק בהשוואה בינלאומית, 2012

באלפי דולרים מותאמי PPP, במחירי 2005

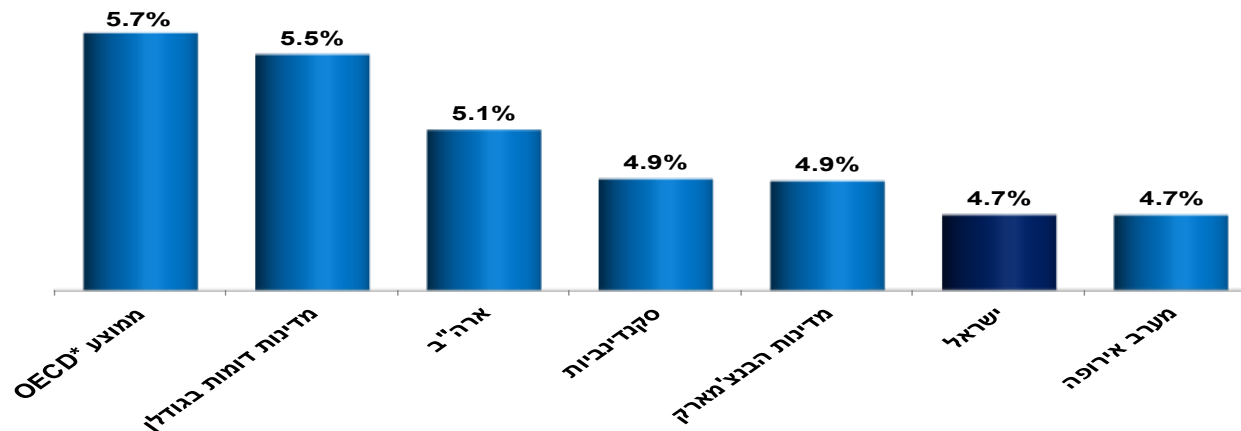

נחיתות בחינוך טכנולוגי ובשיעור ההשקעות בישראל בהשוואה בינלאומית

שיעור הלומדים בחינוך המקצועי מתוך הלומדים בחטיבה העליונה, 2011

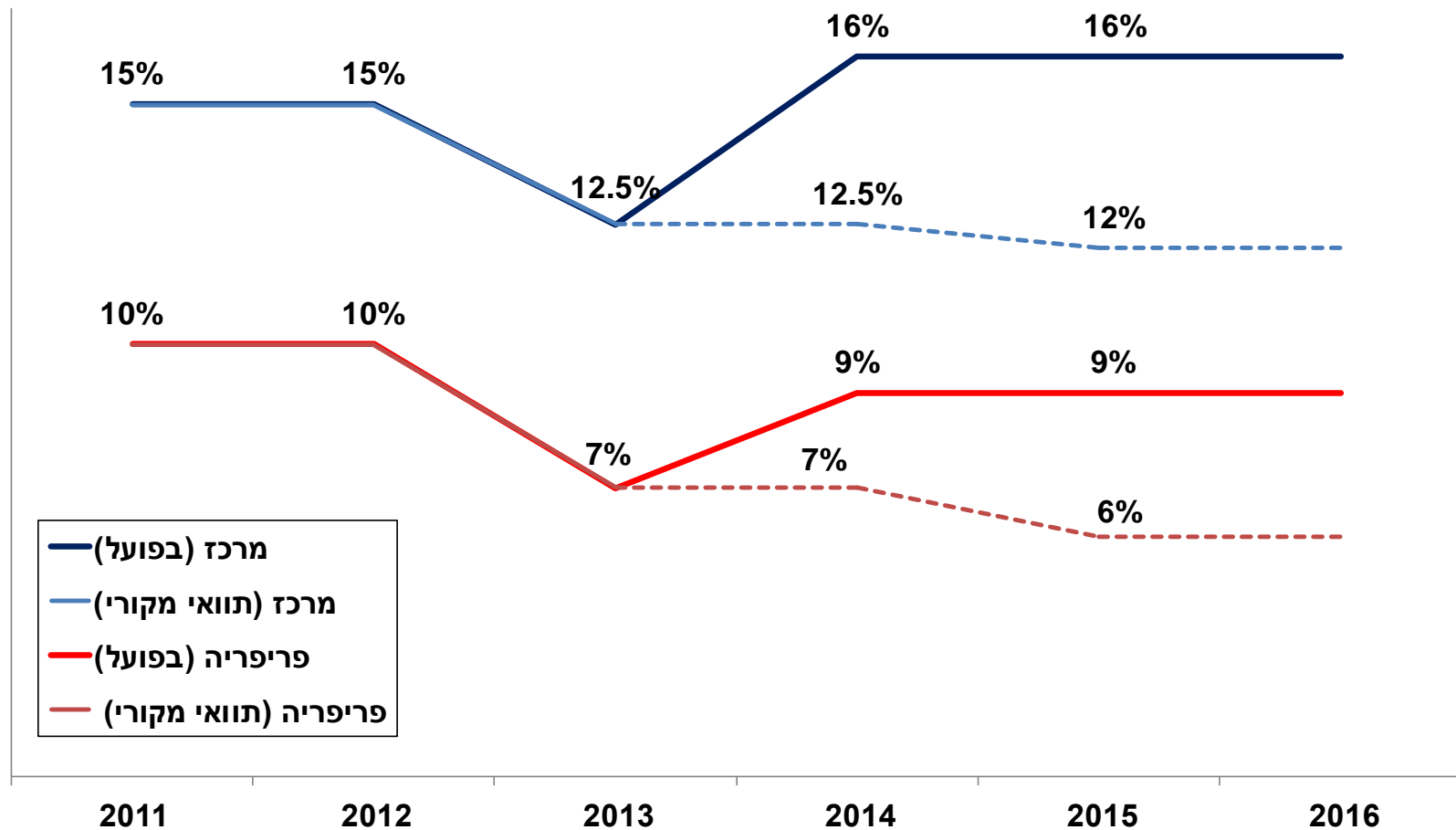

שיעור ההשקעות במכונות וציוד אחר במשק כאחוז מהתוצר, 2003-2012

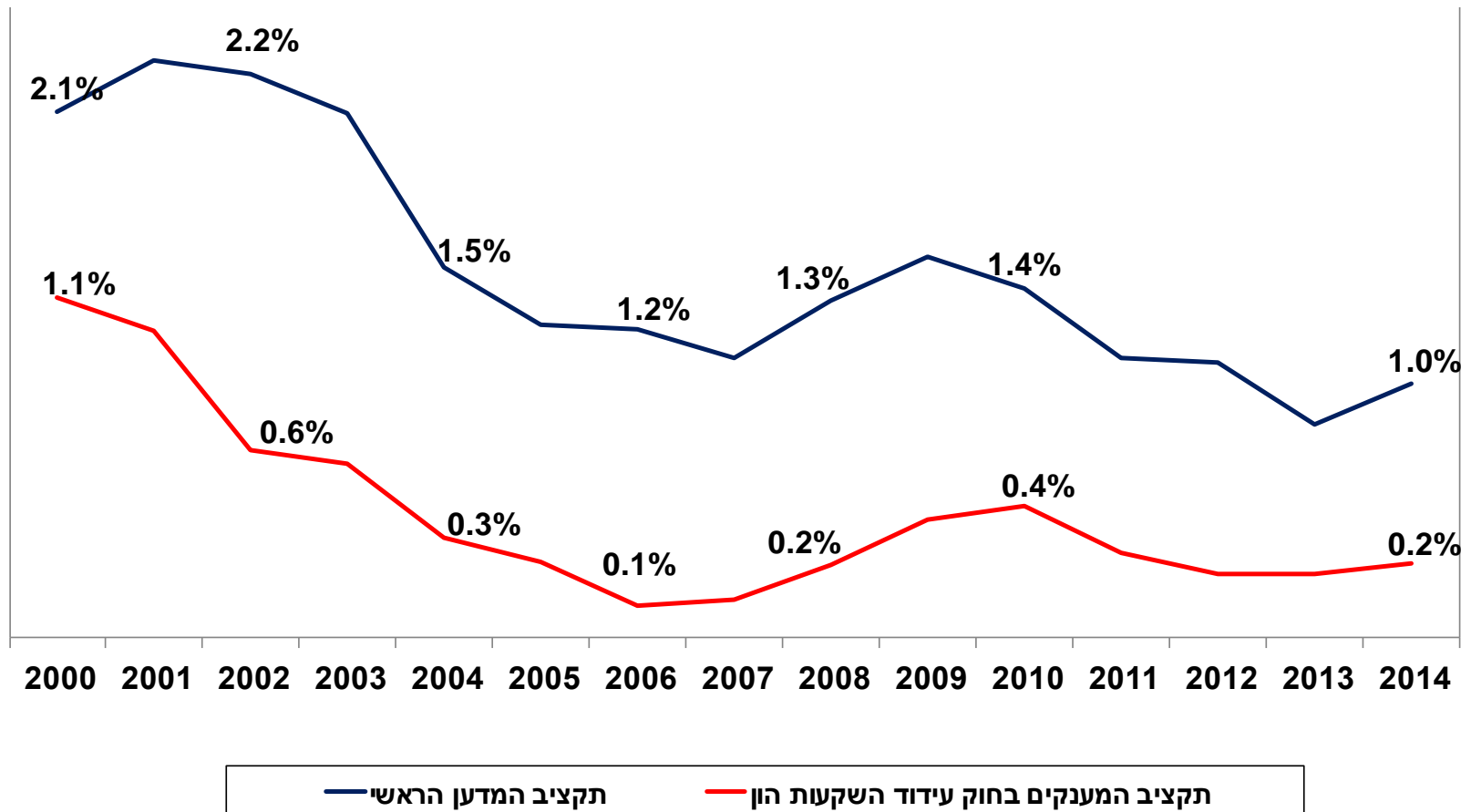
חוסר יציבות במערכת המיסוי הישראלית

שיעור מס חברות יצואניות במסגרת חוק עידוד השקעות הון

שחיקה בתמיכות הממשלתיות

תקציב מדען ראשי ומענקים בחוק עידוד השקעות הון כאחוז מהתוצר התעשייתי

*קיים שבר בסדרת נתוני התוצר בשנת 2006.

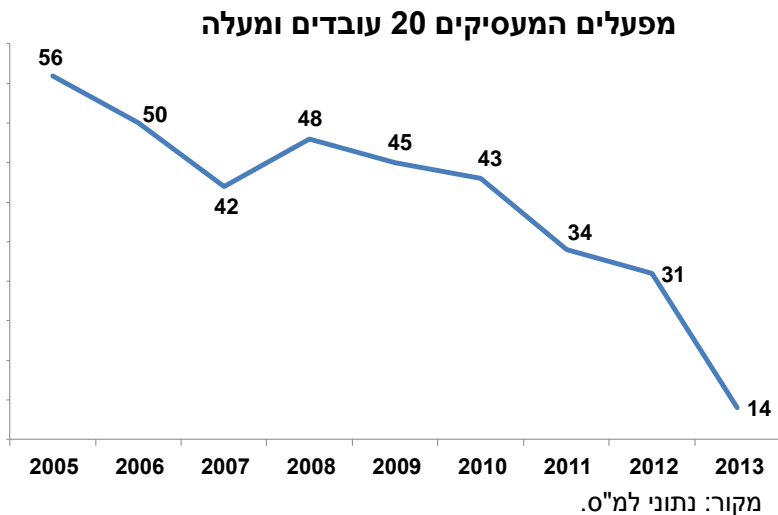
מקור: עיבודי האגף למחקר כלכלי לנתוני הלמ"ס, מרכז ההשקעות ומדען ראשי.

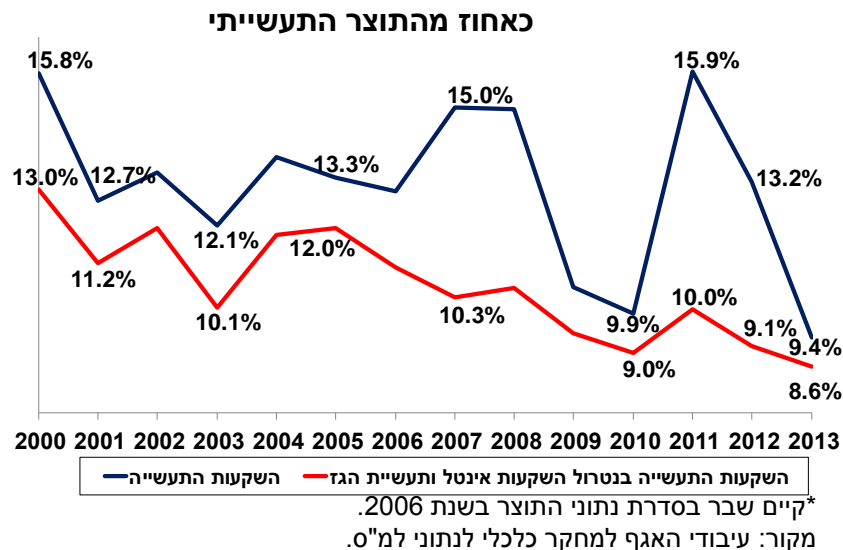

תגובת התעשיינים

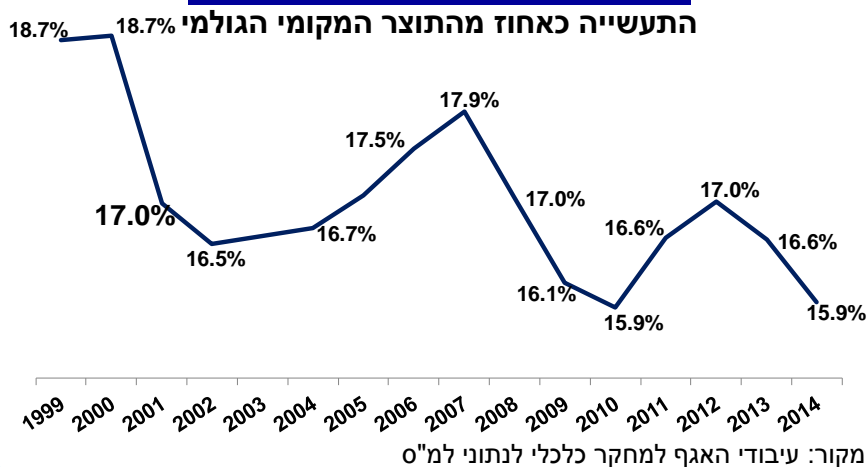
ירידה במספר המפעלים החדשים שקמים

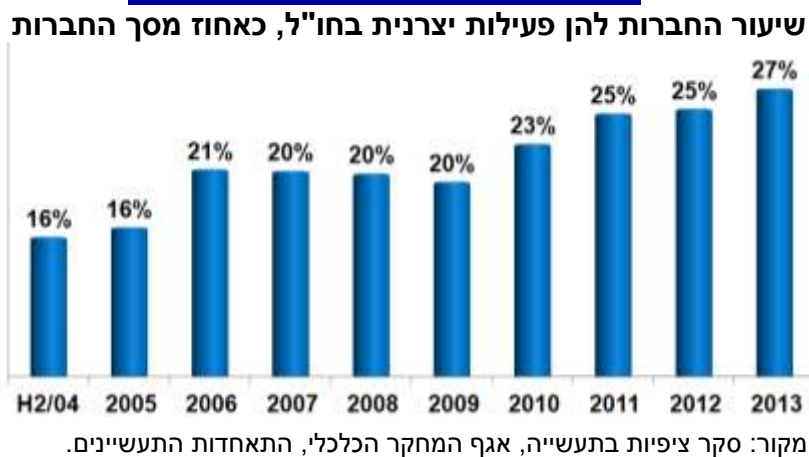
ירידה בשיעור ההשקעות במכונות וציוד בתעשייה

ירידה משקל התעשייה בתוצר

גידול בפעילות היצרנית בחו"ל

התאחדות התעשיינים

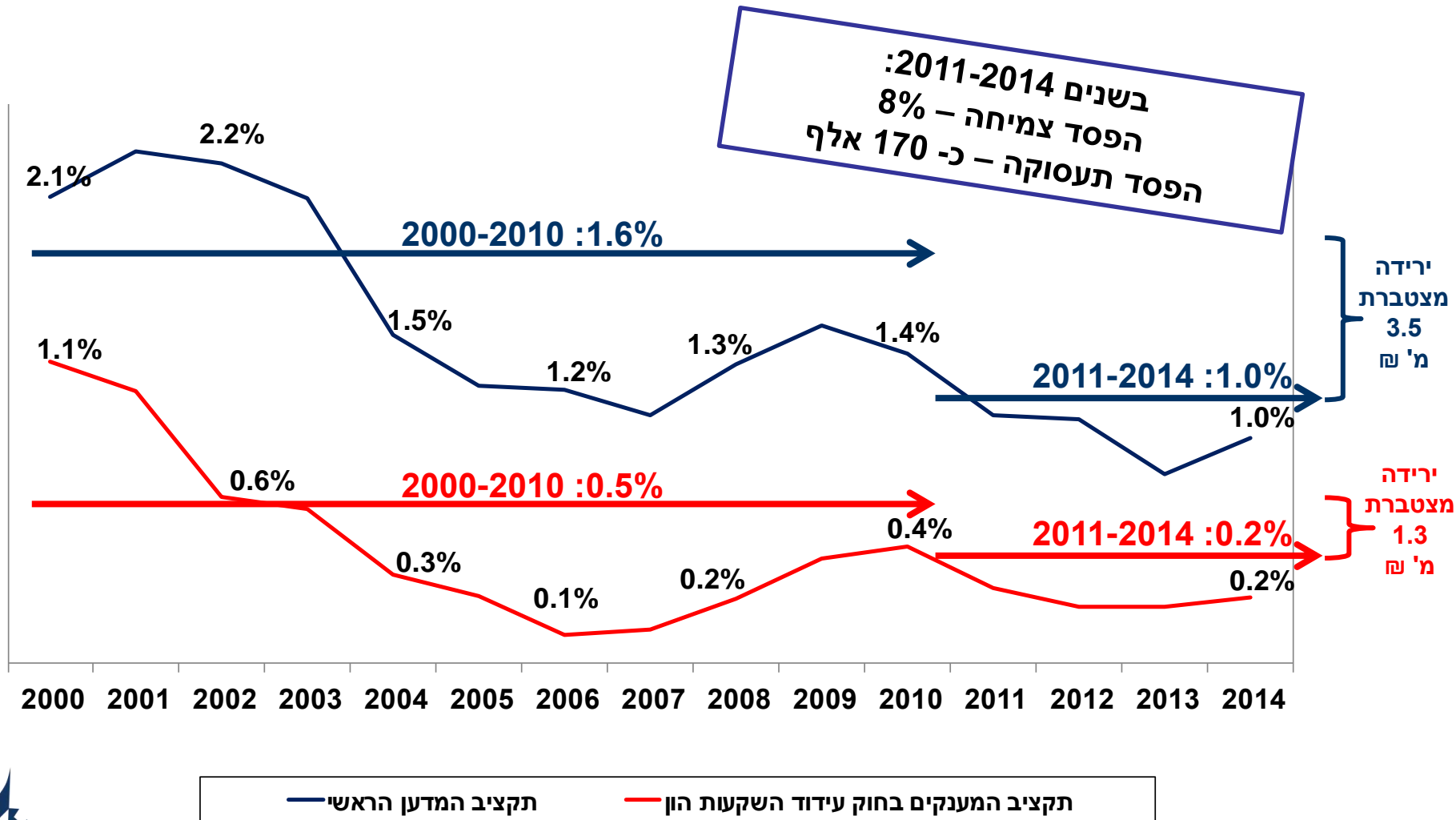
תוכנית התאחדות התעשיינים לאימוץ מדיניות תעשייתית

אשר תוביל את המשק חזרה למסלול של צמיחה מואצת

שחיקה בתמיכות הממשלתיות

תקציב מדען ראשי ומענקים בחוק עידוד השקעות הון כאחוז מהתוצר התעשייתי

*קיים שבר בסדרת נתוני התוצר בשנת 2006.

מקור: עיבודי האגף למחקר כלכלי לנתוני הלמ"ס, מרכז ההשקעות ומדען ראשי.

תוכנית חומש להחזרת המשק לתוואי צמיחה

- גיבוש מדיניות תעשייתית מקיפה, שתתמקד בצעדים הבאים:
- החל מ- 2015 יש לקבוע את תקציבי המענקים לעידוד השקעות בתעשייה כשיעור שנתי **קבוע** מהתוצר התעשייתי:
  - 0.5% - מענקים לעידוד השקעות הון
  - 1.6% - מענקים לעידוד השקעות מו"פ (מדען ראשי)
- בנוסף, בחמש שנים הקרובות יש לתגבר את תקציבי המענקים, כדי לסגור את הפער שנוצר בארבע השנים החולפות. בשנים אלו יעמוד תקציב המענקים השנתי על:
  - 0.7% לעידוד השקעות הון (כ- 1 מיליארד ₪)
  - 2.2% לעידוד השקעות מו"פ (כ- 3.4 מיליארד ₪)

צעדים תומכים לתוכנית החומש

להבטחת מימוש פוטנציאל צמיחת היצוא, התעסוקה ולהגדלת התחרות תוך חיזוק המפעלים הקטנים והבינוניים

- הגדלת תקציב תוכנית "כסף חכם" לעידוד היצוא ל- 300 מיליון ₪ בשנה.
- העמדת קרנות מימון למפעלים קטנים ובינוניים, לטווח בינוני/ארוך (10 – 15 שנים) בערבות מדינה למטרת חידוש ציוד ושדרוג טכנולוגי.
- בתקציב של 100 מלש"ח לשנה, שימונפו לכ- 1 מיליארד ₪ הלוואות.
- הכשרת כוח אדם טכנולוגי מתאים, כולל שילוב אוכלוסיות חדשות בשוק העבודה (חרדים/ערבים/ משוחררי צה"ל).

עלות שנתית, בחמש השנים הראשונות – 4.95 מיליארד ₪

תועלות התוכנית המוצעת

○ בתום שנה ראשונה לביצוע :

○ תוספת צמיחה שנתית של 0.6%, שתניב תוספת של 17 אלף מועסקים.

○ כעבור שלוש שנים:

○ תוספת צמיחה שנתית של כ- 3.1%, שתניב תוספת של 77.5 אלף מועסקים.

○ בשיא - בתום חמש שנים:

○ תוספת צמיחה שנתית של כ- 6.8%.

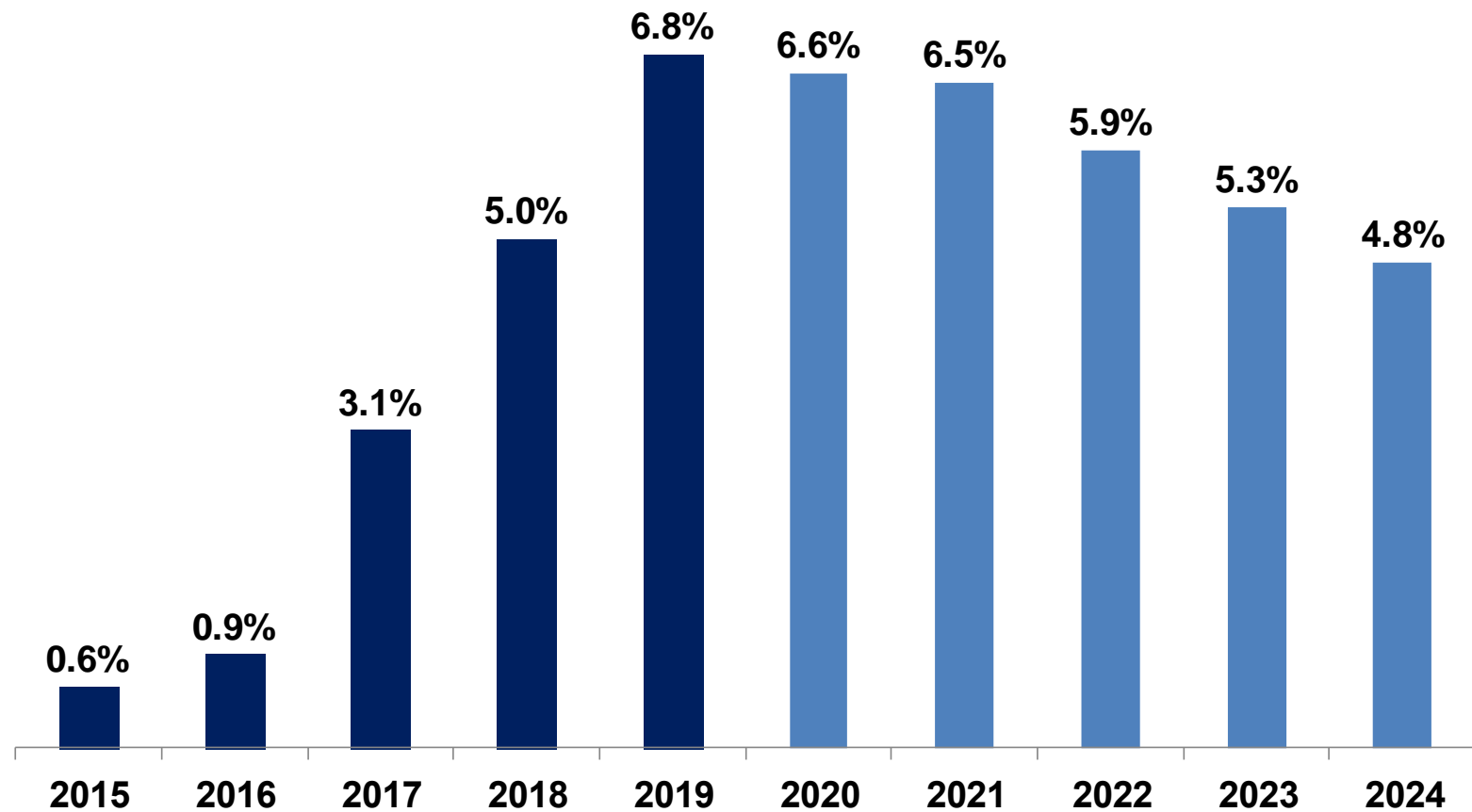
○ שתניב תוספת של 168 אלף מועסקים (+4.7%).

○ ותשולב עם גידול שנתי של כ- 2% בפריון העבודה במשק.

○ שיעור ההשקעות כאחוז מהתוצר יעלה לכ- 5% לעומת 4.7% כיום.

○ ייסגר פער התוצר לנפש מול מדינות ה-OECD.

התרומה העודפת הצפויה לצמיחת המשק הודות ליישום התוכנית

תודה על ההקשבה

דפנה אבירם-ניצן
מנהלת האגף למחקר כלכלי

טל: 03-5198807
dafnan@industry.org.il